

Kronika

mesta

rok 1993

Január

Komentár [Ú1]:

- Prvé chvíle v Slovenskej republike oslávili politické strany a hnutia v meste stretnutím občanov na námestí Andreja Hlinku a ohňostrojom. Vhodným doplnením tejto slávnostnej chvíle bol koncert dychového orchestra ZKO a.s. Calex, ktorý odbitím polnoci zahral hymnu Slovenskej republiky. Prítomných bolo 3000 obyvateľov z mesta a okolia. Napriek mrazu vládla na námestí veselá a srdečná nálada. Rakety a delobuchy duneli celým okolím. Svoje urobili aj zátky zo šampanského. Ľudia si potriasali rukami, spievali a objímali sa.
- V prvých minútach Slovenskej republiky sa ozval v zlatomoraveckej nemocnici detský plač novorodeniatka Veroniky Radobickej, ktorá sa narodila rodičom Viere a Karolovi Radobickým bytom v Zlatých Moravciach-Prílepoch.
- Koľko nás pribudlo v r. 1992? Skoro 200. Narodilo sa 198 Zlatomoravčanov, z toho 100 dievčat a ostatní sú chlapci. Z tohoto počtu sa narodili 4 krát dvojčatá. Najčastejšie dievčenské mená boli Simona, Zuzana, Martina a Mária. U chlapcov Tomáš, Michal a Martin.
- 16. januára sa uskutočnilo referendum za odčlenenie Žitavian od Zlatých Moraviec. Z celkového počtu 1415 zapísaných voličov sa v deň referenda zúčastnilo iba 512 voličov, z ktorých 490 odovzdalo platný volebný lístok. Zo spomenutého počtu bolo 427 hlasov proti odčleneniu a iba 63 hlasov za jeho uskutočnenie.
- Telovýchovná organizácia Slovenský orol v Zlatých Moravciach bola rozšírená o dva nové kluby a to ZŠ sv. Don Bosca a SOU poľnohospodárske.
- 21. januára sa zlatomoravecká verejnosť navždy rozlúčila s učiteľom Jozefom Končálom, ktorý miloval toto mesto, jeho obyvateľov, plne sa mu svojou prácou a životom odovzdal.

Február

- 15. februára celé mesto žilo očakávaním voľby prezidenta. NR SR bol zvolený prvý demokratický prezident Slovenskej republiky pán Ing. Michal Kováč.
- Z iniciatívy primátora mesta Vráble Pavla Uhreckého sa zrodila myšlienka zorganizovať zoskupenie obcí s územným členením pod názvom „Požitavský region“. Prvý snem sa uskutočnil 18. februára vo Vrábľoch, kde bol za predsedu zvolený primátorov zástupca zo Zlatých Moraviec pán Peter Hlavačka.
- 19. februára sa v divadelnej sále MsKS uskutočnilo vystúpenie populárnych hercov Ivana Krajíčka a Olda Hlaváčka v estrádnom programe „Priamy prenos...“
- 23. februára popoludní sa konalo fašiangové popoludnie. Oslava fašiangov začala na námestí A. H. koncertom dychového orchestra a.s. Calex. Podvečer sa v divadelnej sále MsKS uskutočnilo vystúpenie FS Zlatňanka a Inovec.

- 27. februára na zasadnutí mestského zastupiteľstva zložili do rúk primátora mesta Ing. Petra Orbana sľub noví poslanci MZ: Ing. Peter Ferenc, Ing. Milan Peňažka, Jozef Obert a Anna Valková.
- 27. februára sa uskutočnila výročná členská schôdza Združenia podnikateľov Slovenska Tekov v Zlatých Moravciach.
- V tomto mesiaci vláda SR vyhlásila zbierku na národný poklad SR. Občania zo Zlatých Moraviec a okolia začali prinášať do VÚB peniaze, rodinné pamiatky z drahých kovov. Istý pán venoval dve strieborné retiazky a náramky, iný svoju technickú knižnicu a niekoľko olejomalieb.

Marec

- 18. marca uskutočnili primátor mesta Ing. Peter Orban so svojím zástupcom Petrom Hlavačkom a prednostka MÚ JUDr. Helena Rozborová besedu s občanmi mestskej štvrte Prílepy.
- 20. marca zástupca primátora Peter Hlavačka odovzdal v obradnej sieni MsKS povolačacie rozkazy mladým brancom.
- 27. marca sa do pamätnej knihy mesta Zlaté Moravce podpísali rodičia 29 novorodeniat, ktorých slávnostne privítal zástupca primátora Peter Hlavačka.
- Koncom mesiaca získali Zlaté Moravce prvenstvo na Slovensku otvorením zariadenia pre neplnoleté matky s deťmi.

Apríl

- 8. apríla sa uskutočnil 18 ročník Behu oslobodenia v Zlatých Moravciach, ktorý bol zároveň aj Majstrovstvami obvodu Zlaté Moravce v spoločnom behu. V 12. vekových kategóriách štartovalo 128 bežcov.
- 17. apríla sa v MsKS uskutočnilo krajské kolo súťaže detských folklórnych súborov, spevákov a hudieb z regiónu západného Slovenska. Zo základných škôl, MsKS a iných škôl a inštitúcií postúpilo na prehliadku skoro 500 účinkujúcich.
- 21. apríla sa konalo Mestské zastupiteľstvo na ktorom komisia pre regionálnu politiku navrhla zmenu názvu niektorých ulíc v meste, ďalej bolo prejednané záväzné nariadenie mesta k cenevej regulácii nájomného z nebytových priestorov. Bol schválený návrh na finančnú dotáciu pre TJ a športové akcie v meste pre tento rok.
- 23. apríla divadelný súbor Janka Kráľa pri MsKS uviedol premiéru veselohry od J. Mahena „O veselom hrobárovi“.
- V sobotu 24. apríla GJK začalo s oslavami 80. výročia svojho vzniku. Pri tejto príležitosti sa uskutočnilo stretnutie absolventov školy, ktorých prišlo skoro 700.
- 27. apríla zástupca primátora Peter Hlavačka daroval po 100 krát svoju krv.
- V závere mesiaca viedla medzinárodná trasa „Automaratón Londýn-Sydney“ aj cez naše mesto. Mali sme možnosť vidieť v pe-

letóne historických automobilov aj víťaza EAST AFRICAN SAFARI Nicka Navického z Kene a ďalšie osobnosti svetového motoristického športu.

- Popoludnie 30. apríla bolo určené na radovánky z príležitosti stavania mája na námestí Andreja Hlinku v Zlatých Moravciach a v prímestských štvrtiach mesta – v Príleпоч a Žitavanoch.

Máj

- 5. mája dopoludnia navštívil prezident Slovenskej republiky pán Michal Kováč s manželkou Emíliou v sprievode ministra obrany a ministra vnútra zámok Topoľčianky a niektoré miestne podniky a závody.
- 11. mája pri príležitosti Medzinárodného dňa sestier prijal v obradnej sieni primátor mesta Ing. Peter Orban vybrané zástupkyne SZP z nemocnice v Zlatých Moravciach.
- 15. mája sa uskutočnil slávnostný zápis do pamätnej knihy mesta 24 rodičov detí, ktoré sa narodili v Zlatých Moravciach. Privítal ich zástupca primátora Peter Hlavačka.
- 23. mája sa konali Majstrovstvá Slovenska v autokrose na Vršoch v Žitavanoch. Po prvý krát sa uplatnil nový systém súťaže, ktorí tvorí 9 kvalifikačných jázd a dve finálové.
- 28. mája popoludní sme privítali na námestí Andreja Hlinku štafetu SVETOVÉHO BEHU MIERU 1993. Štafetu pred MsKS pri-niesli F. Herman, prof. A. Baranovská a MUDr. R. Urbanovič v sprievode niekoľkých desiatok športovcov zo zlatomoravecka a odovzdali ju primátorovi mesta. Keďže Zlaté Moravce boli etapovým mestom, pochodeň SBM 93 „prenocovala“ v MsKS a v sobotu 29. mája o 8.⁰⁰ h. ju primátor vypevradil na ďalšiu púť

Jún

- 1. júna dopoludnia sa na miestnom amfiteátri uskutočnili celomestské oslavy Dňa detí, ktoré pripravilo MsKS pre všetky MŠ a ZŠ mesta a okolitých obcí.
- 6. júna v divadelnej sále MsKS sa uskutočnila I. okresná prehliadka folklórnych súborov MŠ, ktorú pripravil klub folkloristov pri Školskej správe v Nitre v spolupráci s MsKS v Zlatých Moravciach.
- Prvé folklórne slávnosti horného Požitavia 93 ktoré sa uskutočnili v dňoch 19. a 20. júna na mestskom amfiteátri začali písať novú folklórnu tradíciu v meste. Zúčastnilo sa ich okolo 350 detí z obcí: Jedľové Kostolany, Neverice, Jelenec, Lapáš, z mesta Prievidza, Tlmače a Zlaté Moravce. Na slávnostiach bola aj dychová hudba zo Slepčian a hostia z Litvy. Pri príležitosti týchto slávností prijal primátor mesta vedúcich jednotlivých súborov, ktorým odovzdal pamätné medaily mesta.
- 23. júna sa konalo 15. zasadnutie Mestského zastupiteľstva, na ktorom bol odvolaný z funkcie náčelníka MP Jozef Čulák a za nového náčelníka bol schválený Ivan Hritz.

- 29. júna bola slávnostne otvorená stanica opatrovateľskej služby v Zlatých Moravciach.
- Nádherná prírodná scenéria Pohronskeho Inovca umocnená vzorňou starostlivosťou presonálu pána Františka Kotouša, vedúceho rekreačného zariadenia SEPO v Obyciach boli predpokladom úspešného XIV. okresného zrazu mladých prírodovedcov a turistov. Zo zlatomoraveckého regionu sa zúčastnili žiaci ZŠ Slazany a žiaci ZŠ na Robotníckej ulici v Zlatých Moravciach.

Júl

- 3. júla prijal v popoludňajších hodinách zástupca primátora Peter Hlavačka členov folklórneho súboru z Morlenbachu v Nemecu, ktorí prišli opätovať návštevu FS Inovec z minulého roku.
- 3. júla v obradnej sieni MsKS prijal zástupca primátora Peter Hlavačka 21 malých občanov mesta
- Futbalisti TJ Calex si vybojovali 3. futbalovú ligu. Úspech je dielom dobrého kolektívu hráčov, realizačného tímu i výboru tejto telovýchovnej jednoty.
- Dr. Ján Szabó vyjadril potešenie nad tým, že naša drahá Matka cirkev prijala do svojho náručia prvoprijímajúce deti vo farnosti Zlaté Moravce. Už od mája sa tešilo z prvého sv. prijímania 24 detí z filiálky Čierne Kľačany a Prílepy, 20 detí z vysunutej farnosti Tekovské Nemce a v minulom mesiaci prijali sviatostného Ježiša deti zo ZŠ cirk. sv. Don Bosca (30) ZŠ Slnečná ul (13) ZŠ Robotnícka ul (44) ZŠ Pribinova ul (14) a ZŠ Mojmirova ul (78). Úprimnú vďaku a Pán Boh zaplať za prípravu a vyučovanie náboženstva vdp. farárovi Marianovi Javorovi, vdp. kaplánovi Svetozárovi Korecovi a tiež reholným sestričkám, sestre Michaelle, sestre Kláre a Márii Magdaléne.
- K 30. júnu t.r. sa miera nezamestnanosti v našom obvode pohybovala okolo 7%. Hmotné zabezpečenie poberá 839 občanov. Záujem o rekvalifikáciu prejavilo 86 osôb, z ktorých bolo 30 rekvalifikovaných.
- V nedeľu 25. júla t.r. sa konala tradičná púť k sv. Anne na Kalvárii v Zlatých Moravciach. Sv. Annu, aj vďaka peknému letnému počasiu prišlo uctiť veľa veriacich z mesta i jeho okolia. Je hanbou, že neznámi vandali zneuctili obrazy Krížovej cesty, niektoré dokonca pokradli, takže ostatné museli byť stiahnuté do depozitárov. Toto posvätné miesto pretrvalo prvú republiku, slovenský štát, komunistickú totalitu a v rodiacej sa demokracii ho zasiahla ruka vandala-zlodeja.

August

- 8. augusta sa konali v Martine oslavy 130. výročia založenia Matice slovenskej. Náš región reprezentoval na oslavách FS Inovec, ktorý pracuje pri MsKS.

- 13. augusta prijal primátor mesta Ing. Peter Orban v obradnej sieni MsKS profesora Júliusa Podhorného s manželkou pri príležitosti jeho 80-tich narodenín.
- V pondelok 16. augusta t.r. sa na Mestskom úrade v Zlatých Moravciach uskutočnilo zasadnutie Rady Požitavského regiónu, na ktorom bolo prerokované nové územnosprávne členenie SR na prenos kompetencií Výkonu štátnej správy na samosprávy.
- Mestský úrad v Zlatých Moravciach, sociálne oddelenie, pripravilo pre dôchodcov mesta v dňoch 18.-19.-20. augusta t.r. jednodňové zájazdy do Bojníc. Dôchodcovia s vďakou kvitujú túto iniciatívu.
- 27. augusta sa na námestí Andreja Hlinku konala pietna oslava SNP.
- V neďalekých Topoľčiankach sa v dňoch 21.-31. augusta uskutočnili Majstrovstvá Slovenska v šachu. Riaditeľom preteku bol Ing. Pavol Hudec.
- Koncom augusta sa v Trnave uskutočnilo stretnutie zástupcov miest a obcí z regionov Jaslovské Bohunice a Mochovce s poslancami NR SR, na ktorom bol prediskutovaný návrh zákona o štátnom fonde na vyradovanie jadrových zariadení z prevádzky, zneškodňovanie rádioaktívneho odpadu. Mesto Zlaté Moravce na tomto stretnutí zastupoval zástupca primátora mesta Peter Hlavačka.

September

- V sobotu 4. septembra t.r. sa konali v Nitre Pribinove slávnosti. Na kultúrnom programe sa podieľali aj folklórne súbory pri MsKS zo Zlatých Moraviec, Inovec a Zlatňanka. Tieto dva súbory pripravili pred novým Divadlom A. Bagara v Nitre dvojhodinový program z tancov, piesní a ľudovej hudby.
- V dňoch 11.-12. IX. boli v blízkych Topoľčiankach oslavy 700. výročia prvej písomnej zmienky o tejto obci. Na oslavách medzi pozvanými bola aj delegácia Kancelárie prezidenta SR.
- V stredu 15. IX. sa dožila významného životného jubilea - 95 rokov, babička Paulína Ondriášová zo Žitavskej ulice v Zlatých Moravciach.
- Tento mesiac evokuje v každom z nás začiatok školského roku. V našom meste bola daná do užívania nová budova školy SOU obchodné a Dievčenská odborná škola, budúca „Obchodná akadémia“ s výstavbou ktorej začali na jeseň 1991. Slávnostného aktu sa zúčastnil podpredseda vlády NR SR Dr. Jozef Prokeš.
- Farnosť v Žitavanech opustil po 16-tich rokoch vdp. farár Marek Božík. Cirkevná obec mu ďakuje za všetko čo pre nich urobil a na novom pôsobisku nech mu Pán Boh pomáha.
- Primátor mesta Ing. Peter Orban slávnostne odovzdal povolávacie rozkazy 23 povolancom.
- V piatok 24. septembra sa v Galérii Františka Studeného v Nitre konala vernisáž olejomalieb ak. soch. Štefana Partla zo Zlatých Moraviec. Umelec sa predstavil nitrianskej verejnosti najnovšími prácami, ktoré vytvoril v tomto a minulom roku.

- 24. septembra Horolezecký klub v Zlatých Moravciach otvoril v „Sokolovni“ lezeckú stenu, ktorú si klub vybudoval svojpomocne.
- Vo štvrtok 30. septembra sa v zasadačke SOU-p konalo 16. zasadnutie Mestského zastupiteľstva. Zaoberalo sa predovšetkým správou o plnení rozpočtu MsÚ a mestských podnikov, zvýšením dani z nehnuteľnosti o 25% a nariadením mesta o predaji bytov a nebytových priestorov. Na koordináciu prevodu bytov bola schválená komisia: Gabriel Kordoš, JUDr. Anton Mrváň, MUDr. Ladislav Kadlec, Julianna Kordošová, Anna Sperková a Ján Demo. V interpelácii poslanci pripomenuli problémy mestskej dopravy.

Október

- 4. októbra tragicky zahynul pracovník MsÚ v Zlatých Moravciach Ján Madola. Mal 43 rokov a svoj život naplnil svedomitou prácou, úctou k ľuďom, láskou k manželke a svojim deťom.
- 6. októbra na štadióne TJ Callex sa uskutočnil I. ročník zlatomoravského maratónu študentov, ktorého sa zúčastnilo 120 pretekárov z GJK, SOU-p a SOU-o. Keďže sa jednalo o štafetový maratón, každá škola musela pripraviť 42 bežcov z ktorých každý bežal jeden kilometer. Zvítazila štafeta GJK.
- 9. októbra sa uskutočnil európsky šampionát v KICKBOXE v Mníchove. Vo svojej kategórii získal II. miesto Jozef Chabreček, občan zo Zlatých Moraviec. Jeho trénerom bol Viliam Tonkovič.
- 10. októbra sa na Vříškoch v Žitavanoch uskutočnil II. Tekovský autokros, ktorého sa zúčastnili reprezentanti Ruska, Čiech, Rakúska, Švajčiarska a Slovenska.
- 15. októbra zlatomoravecká hudobná skupina EXIT uspela na festivale populárnej hudby ROCK FM FEST. Získala cenu poslucháčov rovnomeného rádia.
- 19. októbra oslávila svoje krásne 93 narodeniny babička Františka Šedivá zo Šafárikovej ulice v Žitavanoch.
- 20. októbra v divadelnej sále MsKS sa uskutočnilo stretnutie občanov mesta pri príležitosti „Roka úcty k starším“. Divadelný súbor J. Kráľa pri MsKS doplnil program divadelnou hrou „O veselom hrobárovi“.
- 21. októbra v divadelnej sále MsKS bol estrádny program „Modré z neba“, ktorý uviedli herci divadla SNP z Martina pod vedením známeho humoristu a herca Tibora Bogdana.
- Združenie miest a obcí Slovenska „Požitavský región“ zorganizovalo zájazd svojich členov do Viedne za účelom návštevy výstavy Utec-Absorga, ktorá bola zameraná na rôznu techniku z oblasti životného prostredia.

November

- 6. novembra sa uskutočnilo v divadelnej sále MsKS vystúpenie populárneho Andera z Košíc s jeho hosťami.

- 6. novembra sa konali v Gabčíkove Majstrovstvá Slovenska starších žiakov v grécko-rímskom zápasení. Martin Malý z TJ Calex získal vo svojej kategórii pekné II. miesto.
- Stredná poľnohospodárska škola v Zlatých Moravciach si v tento rok pripomína 40 rokov od svojho vzniku. Pre tento kraj a slovenské poľnohospodárstvo vychovala nemálo odborníkov-ekónómov, pestovateľov a chovateľov.
- V pondelok 15. novembra sa uskutočnila vernisáž výstavy výtvarných prác členov krúžku pri ZK odborov Calex. Vystavovali: O. Grečnárová, F. Herman, I. Meňhart, J. Kňaze a D. Koval
- V Klube dôchodcov založili základnú organizáciu Jednoty dôchodcov Slovenska. Jej úlohou bude zabezpečovanie sociálnej a zdravotnej služby dôchodcom, organizovanie ich aktívnej činnosti a pod.
- V tomto mesiaci za studeného jesenného počasia sa konal „Večerný beh mestom“ okolo areálu ZŠ Mojmirova. Mimoriadny záujem detí z Nitry, Nových Zámkov, Šurian, Bratislavy a Zlatých Moraviec charakterizuje účasť 336 bežcov.

December

- 6. decembra sa uskutočnili oslavy Mikuláša v meste Zlaté Moravce. V dopoludňajších hodinách navštívil Mikuláš detské ambulancie, deti v detskej nemocnici, v základných školách, v Osobitnej škole v Chyzerovciach a nazrel aj do viacerých obchodov v meste.
- Vo štvrtok 16. decembra sa v zasadačke SOUp uskutočnilo 17. zasadnutie mestského zastupiteľstva, na ktorom boli prerokované a schválené návrhy na úpravu rozpočtu mesta pre rok 1993, návrh plánu zimnej údržby mesta a návrh transformácie mestských podnikov.
- 21. 12. v popoludňajších hodinách sa uskutočnil vianočný koncert v podaní ženského súboru z Jelenca.
- V ten istý deň o 17.⁰⁰ h na námestí A. Hlinku bolo vystúpenie TEATRO TATRO z Nitry, ktoré uviedlo pred farským kostolom vianočné ľudové hry s biblickým námetom pod názvom „Podme spolu do Betlehema“. Po vystúpení sa uskutočnil ohňostroj. Program zabezpečil Mestský úrad v Zlatých Moravciach.
- Žiaci a učitelia ZŠ na Robotníckej ulici zozbierali pre humanitnú akciu „SOS Sarajevo“ vyše 4000,- Sk.
- Pri príležitosti Vianoc pripravil klub dôchodcov stretnutie manželských párov - dôchodcov. Súčasťou stretnutia bola prednáška a beseda na tému „Manželské vzťahy v dôchodkovom veku“, ktorú predniesol docent Grančík.
- V Regionálnom kultúrnom stredisku v Nitre na okresnej výstave amatérskej fotografickej tvorby získal Dr. Ivan Meňhart (GJK Zlaté Moravce) cenu za kolekciu fotografií „Drevený svet“.

Záverom roka si zaželajme, aby sme ten budúci prežili v dobrom zdraví, aby nám po celý rok vydržal v srdciach zážitok vzájomnej lásky, porozumenia a úcty človeka k človeku.